

“ԱՐԵՎԵԼԻ”
ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԵՆ
ԳԱՐԵԳՐԻՆ ՊՅՈՅԱՅԵԱՆ
Ե. ԳՈՂԻՍ, ԳԱՆԱԿՈՒՆ

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՐԱՆԵՐԸ	
Ե. Պայտյան համար առեկամ	80 Գ.Օ.
Վեցամսեայ	60
Գաւառներու համար առեկամ	100
Վեցամսեայ	80
Ծագող երկրներու համար առեկամ	35 Զ.
Վեցամսեայ	25

Արեւել

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՉԳՈՅԻՆ

10 PARAS

ارمنیجه یومی و سیاسی

ساحل امتیازی فرقه کهنه بزمیایان

درمیه قایط

AREVELK.

JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons/plé, Galata

ԻՆՉՊԵՍ ՄԵԿՆԵԼ

Ստանադարութեան 11րդ յօդուածը կ'ընէ թէ Իսլամութենէ զատ միւս ծառայող եղող կրօններն ալ կրնան ազատութենէ կիրարկուիլ, պայմանաւ որ ժողովրդեան անդորրութեան և հանրային ապահովութեան չվնասեն ևս:

Եթէ չեն սկսուի, ապա պայմանադրական մասին դէմ բողոքուելէ ետքն ալ յօդուածը նշմանքներ ընդունուեցաւ: Վերջինս թեմէն անցած պահուն: Հիմա մենք կ'ուզենք պարզապէս թիւն մը ընել, մէջ ընդունու համար մեր ինքնադրութիւնները թէ ի՞նչպէս կը գործէ ան:

Պայտյան թերթերէն առաջ թայլակի մէջ արդէն ստոր բռնու հիմնով մը կարողացած էր կարգ մը հայ կրօնաւորներու ձեռնարկներով պատրաստակարար ատենաներուն յանձնուիլ: Ինչպէս այս ապշեցնող ժայլը, ինչպէս ոչ-իսլամ կրօնաւորները կը ձեռնարկուին իրար խօսք վարար. արդեօք կապ մը չկայ այս իրողութեանց և ԹԱ. յօդուածին պայմանագրական մասին միջև: Արդեօք բռնի ջանքեր չեն աստիճան կամաց կամաց իսլամ կրօնըներու գոյութեան ապահովող, ծոռակ միջոցներ չեն, անբնական, բռնադատող պատրաստակներ չեն որ կը տեղադրուին անիմաստ յօդուածի մը գոյութեանը արդարացնելու, և իր վարպետ նախատեսութիւնը պարծանքի իրաւունքներ ձեռք բերելու: Կը անհիշէ՞ք բանը որ տեղեր կ'երթայ կոր, և ասի երկիրը բարեկարգելու, յատկապէս իսլամական ձախուժման մէջ դնելու ճիգերէն մէկն է:

Տեղի թիկնիկներն ալ անհաւատարմոր թերթ մը յօդուած 11ի պատմական օրէն անմիջապէս ետքը զերթէ մամլէ որ երկուս խաղաղակամներ կը յուրիւրէր, ազնուելով, համարել ջանալով, կոչող կ'ընէր իր հայրենակիցներուն որ իրենց միջոցներով թուրքիս թախիս, քանի որ կ'ընէր օտար երկիրը այլ ևս վտանգի և ապրող գործնական մը դարձած է, և ձեռներեց զբաղմունքներ անգիտցող անգիտ կը բաց ունեն իրանալի ապարդիւ, և անհաստատ շահու աղբիւրներ:

Թիկնիկներն խաղաղապետութիւնը երկուս չի տեսն, և հիմա հաղիւ թէ բան կը գրէ թուրքիս վրայով: Ինչ է պատճառն արդեօք:

Համայնական ըմբոյժն հիմ բռնելով, ներկան երկրորդ շրջան մը պէտք է համարել. անուշտ պիտի զայ երրորդ և վերջին շրջանը որ թուրքիս վերածնունդի պիտի մտնէ իր անհնիճ մաշտը: Եւ արդարեւ Ստանադարական, անգլանդական շրջաններ մէջ, հետեւաբար երանի անտի որ տակալ, համարել և յուսով դիտեն: Արդ Գ. շրջանը ըստ մեզ պիտի սկսի այս օրը երբ թուրքիս արտաքին ռազմական, ազատական, պահպանողական, աշխարհային և ձախակողմն ևս:

ԹԵՐԹԻՆ “ԱՐԵՎԵԼԻ” (23)

ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ ԿԱՐԵՐ ԺԱՄԱՆՅ

Այդ ինչամակը վանելու փորձ մը ըրաւ: Բայց դէմքը չէր անհրաժեշտանալ: Հեղձանէ որոշ կերպարանք մը կ'առնէր: Այդ մեծ քիթը, երկուսը, անձը պիտի զէմը, սեփ սեփ մօտեքը, կողքային իր աչքերուն առջևը կը տնկուէին: Եւ հակառակ իր ընդդիմադրական ջանքերուն միտքը կը թռչէր անդին իր թաղը: Արեւմտեայ կերպի մըն է. թաղական խորհրդարանին մէջ կը գտնուէ: Հայրապետէն եկած պանդուխտ տէրտէր մը իր առջեւն է: Ան ինքը ձեռք վերցուցած, կը վազէ Աստուծոյ ապաստարան վրայ: «Մ» կ'անուանէ օժտելով. առանց ուրիշներուն միջամտութեան պիտի ծննդ, պիտի ըզկէ Բրիտանիոյ պաշտօնական: Եւ անա՛ արտաթափելի դէմքը կը սկսի աչքէն անհրաժեշտանալ. ալ զանիկա չի տեսներ: Ինչ եղաւ: Օ՛հ, նորէն կը յիշէ: Կրակ կորած, Պարսկաւարանը կը գտնուէ: Հայածել կուտայ

Թէ՛ այդ կուտակութիւններն ալ իրաւունքն անանկն ուժեր պիտի ներկայացնեն, թէ՛ դարձեալ վարագործին ետեւը պահուարած սուլիօնն է որ միշտ պիտի շարունակէ կատարել իրական դերերը, իսկ անուանական իրաւունքներ ու դերեր տալով կուտակութիւններուն, ժամանակը պիտի ցուցնէ:

Երկու խօսք ալ մեր գաղթող ազգայիններուն: Պարտը կը համարենք սա երկու կէտերուն ուշադրութիւն դարձնել, մասնաւոր երբ կը խորհին անգլանդական նկատել իրենց ընդգրկուած փախուստը: Ա. Պարսկաստան և Եգիպտոսէն աւելի հեռու տեղեր չընթաց, Բ. մասնաւոր երկուստեք գաղթողներուն պարտականութիւնն է չլքել իրենց անտիրական ընդունը և ձեռնիկ ծնողը, ու զընտելներն անհիշ փախչել: Կէտը է իրենց ընտանեօք երթան, և ասի զեղեցիկ պատուար մը պիտի ըլլայ օտարութեան մէջ միւս միակ կորստելու վտանգներուն գէ՛մ:

ԱՐԱՊԱՆԳ ՎԱՍՊՈՒՐԱՎԱՆԵՆ

Վ.Ս.Ն. 6 յունիս

Մանդան դիւրի հողային խնդրի մասին նախորդ թիկնիկներէն ետքը մտաւ մտաւ մտաւ: Եւ իստիկ ժողովը ներկայութեան փոխ-կուտակել կողմէն Սայիտ պէյի մասին ցոյց արեւած այնպիսի հողաւծու պաշտպանութիւնն յետոյ, որոշուած էր ընտել յանձնաժողով մը զընել հոն, խնդիրը տեղւոյն վրայ ընտելու և տեղեկաւոր մը բերելու պաշտօնով:

Յանձնաժողովը կատարել իր պաշտօնը ու վերադարձաւ: Սարաւադուցիչ է այն նկատագրութիւնը զոր անտեղ կ'ընեն այս գիւղի հայ ընտելներուն թշուառութեան և բնակակից Բիւրեղներէ կրած հարստահարութեանց և զրկանաց մասին: Սայիտ պէյ յանձնաքին ըլլալ կողմէն հոն հաւաքած է 34 տուն Բիւրեղներ և լեցուցած է զանոնք Հայոց տուններու մէջ: Կայ ու զերտ խառն կը բնակին միեւնոյն տան մէջ, զերտը կատարեալ կերպով ապահովուած, անտախտ, անհոգ կ'անցընէ կը վարէ, իսկ Հայը կ'աշխատէ և իր աշխատութեան ընթացքը արդիւնքը կուտակ Բիւրեղին, իրեն միայնով իր դարձն և համարէ հաց: Ոնցեքը չարով գիւղին մէջ երկու հաւ միայն կըցած են ճարել, պատուաւիրելու համար իրենց հիւրերը: Իսկ Սայիտ պէյ, որ գիւղը եկած օրը ու մը անգամ չէ ունեցած, այսօր հազարաւոր ոչխարներ ունի, որոնք գիւղի արտադրութիւնը մէջ ձրի արածուելն յետոյ, ձեռնուան համար խոտն ալ Հայերը կը քաղեն և կը փոխադրեն ձրիապէս:

Հայերու սեպտեմբեր 180 արտեր դրաւ և եղեր. ո՛ր միայն Սայիտ պէյի, ալ բնակակից 34 տուն Բիւրեղներու համար ալ

վարուցանի ըլլալ աշխատութիւնը Հայերը կ'ընեն եղեր տունը ընաւ ու և վարձը: Կայն անգամ Հայերը իրենցմէ կ'առնեն եղեր ու Բիւրեղի գործերը լրացնել յետոյ միայն երաւուր ունենին իրենց սեպտեմբեր գործերը ընելու: օրինակ նախ քերտի արտը պիտի շրջին, յետոյ իրենցը. նախ անորը պիտի հնձին, յետոյ իրենցը կուտակ: Իսկ Բիւրեղները գիւղին մէջ օրը մինչ իրկուսն սպառազէն պտուղէն յետոյ, զանազան տեղերէ կողոպտաներ կը բերեն իրենց ու պէյի համար, որովհետեւ անոնք նա. հանգիստ ամէն կողմերէն հոն հաւաքուած գործիքներ և աւազակութեանը հըր-չակուած անձեր են: Այսպիսի յայտնի գործիքներ և իւրացումներ յետոյ կարելի է երեւակայել թէ պատույ դէմ ինչիւր չեն գործեր, երբ Հայը դաւար կ'աշխատէ և Բիւրեղը կը մնայ անոր կնոջ մօտ, երբ միջոցներ չընեն անոնք: Կը բնակին սե հաց կըրող Հայը և աշխատի ընթացքը վայելցնելով յոյսացած Բիւրեղը, երբ մասնաւոր Սայիտ պէյը աշխարհի ամենանշանաւոր սրկիւններէն մէկն է:

Այս պայմանի համապատասխան, համար անձին ընտելութիւնը, որ օր կը պաշտպանուէր մեր արժանիքներ փոխ-կուտակել և հրապարակաւ անիչ համար կ'ընդունէր. կը պաշտպանուէր Արեւմտի միւրեղին և կուտակուէր զանազան պաշտօնականներէն, անուշտ ո՛ր անանց պատճառի. ալ չեն բեր թէ ընտել յանձնաժողովը մէջ ո՛րչափ պաշտպանութեան անգործութիւնը եղած են, բայց վերջապէս միայնապէս վտանգ է որ Սայիտ պէյ և Բիւրեղներ պէտք է անմիջապէս թողնեն Հայերէն յանրապետի խառն հողերը ու տուններէն մեկնել. բայց միջոցն օրս ալ չեն մեկնած դեռ և գործէ վերջ ի վերջոյ վերադարձաւ գործիքներ գործածել պէտք ըլլալ զանոնք գիւղից զուրս հանելու համար, և արդէն կը լըսուի որ այդ նպատակաւ քանի մը գործեր զրկուած են Մանդան:

Երբոր Կ. Պարսկ մէջ Երևուցեան Բիւրեղ կ'ազատէ փաշայանքը, միջոցն իսկ անկեալ Սուրբանիս աղբէն անհրաժեշտութեան յաջորդական հարստութիւններ անոնք ձեռնուէր կ'առնուի ու աղբին կը դարձնուի, ինչպէս օտ Հայերէն զերտը ընտելութեանց զրկանքները, որոնց մէջ ըստ համարան օրինակի դրած էր իր հող հող գիւղիցները: Ինչպէս Սայիտ պէյին, Ծառքիւն և նման բռնաւորներուն թողնելու անոնք հազարաւոր ոչխարներ, երբ անոնք 15 տարի առաջ ուլ մը չունէին և զուրս յաջորդական են երկրի խաղաղ, աշխատաւոր տարրերէն, վրաս պատճառելով նաեւ պետական գանձան, վասն զի այդ ոչխարներ իրենց տէրերուն ձեռքը եղած տանն, կուտակութիւնը անոնքն էին:

Եւ ունեցողները ընտելներն, որ ամբաստանալ Մուրաւ պէյին պարագան յիշեցնելով, ոչ միայն ինքնապարագան անոր մը կը ներկայանայ, այլ և զիտեղ տունը կ'ըլլաւ, որ երկրին վարչական գործիքներն էին ընթացողները քրիստոնեայ Հայերը չէին միայն:

Նախապէս ընտելներ թէ այս ամբաստանական հետ երկարատեւ դատաւարութիւն մը շատ անպատեհութիւններ առաջ պիտի բերէր. կարճ կապուել խոհեմութիւնը ունեցաւ: Օրինական անհրաժեշտ ձեռնարկներով իրենց յետոյ, դատարաններ խորհրդի անհրաժեշտ անհրաժեշտ: Կիս մը ետքը վերադարձան: Նախապէս դատարանին միջոցով վճիռը անրատանական հաղորդեցին: Երբ տարւան բանտարկութիւն:

Դատաւճիռը հինգաթիւն օր մը բերուեցաւ, իրիկունս դէմ: Դատաւարութեան յանձնարարակի չէր գար այս երկին արդէն տալու: Զինքը վերադարձաւ: Դատարանը խորհրդի անհրաժեշտ անհրաժեշտ: Կիս մը ետքը վերադարձան: Նախապէս դատարանին միջոցով վճիռը անրատանական հաղորդեցին: Երբ տարւան բանտարկութիւն:

Դատարանին հանձնարարակի չէր գար այս երկին արդէն տալու: Զինքը վերադարձաւ: Դատարանը խորհրդի անհրաժեշտ անհրաժեշտ: Կիս մը ետքը վերադարձան: Նախապէս դատարանին միջոցով վճիռը անրատանական հաղորդեցին: Երբ տարւան բանտարկութիւն:

գանձելու սահմանաւ ոչխարի տուրքը, մինչդէռ Բիւրեղներն մէկ տասնեկորը մասը անգամ չի կրնար գանձել:

Կարաւի Շաքիր քանի մը շաբաթ առաջ Սիւրբ տարուած էր. կ'ըսուէր թէ ոչխարի վաճառականներէ յաջորդական ոչխարներու խնդրով. իսկ այն տեղէն չի գիտցուի ի՞նչ կերպով օժիւրը ազատած ըլլալով, եկած էր վասն և թուրք թաղերուն մէջ գաղտնի կը պահուէր, բայց հաւաքարեքներ իմանալով երկու օր առաջ պաշարեց այն տունը ուր կը կենար և ձեռքաւարելով զայն բանտ առաջնորդեց, որ արժանաւոր բնակարանն է անոր և նման բռնաւորներուն:

Կը յիշուի որ Աղթամարի կաթող. Տեղապահ Տ. Յովսէփի եպիսկոպոս ժամանակէ մը ի վեր վանքը փակած և քաղաք գաղով բողոքած էր Գաւառ գաւառական գաղափարի զանազան արարքներուն գէ՛մ, որ Կարճկանի Մուսա պէյի ու անոր պէս յայտնի բնակարաններ քերտ պէյերուն և աղաներուն իրենց կամակից, կը պաշտպանէ անոնց յետաջողական ճիգերը և թոյլ տուած էր որ քերտ մագիւրներ, օր ցործիկը, զինուած, Հայոց գիւղերը պտրտին ու արձաւորքի մասունքներ կրկին խաղաղ բնակչութիւնը: Այս գաղափարին համար կը պատմուի թէ քանի մը շաբաթ առաջ էր Հիւրի գիւղացիները կը բողոքէին և Բիւրեղներն խոտած իրենց հողերը կը պահանջէին, կը հարցնէ. «Եթէ այս հողերը ձերն են, ինչպէս այսպիսի տարրերը չէ՞ք պահանջել և այժմ կը պահանջէք»:

«Որովհետեւ, կը պատասխանէին Հայոց, այսպիսի տուն բռնութիւն կը տիրէր և մեր ձայնը չէր լսուէր. իսկ այժմ ազատութիւն ըլլալով, չնորհիւ Օսմ. Ստանադարութեան, կը պահանջեն ինչ որ մեր իրաւունքն է» — «Ինչ կը կարծէք, կ'ընէ գաղափարը, Պայտյ մէջ քանի մը էտակոպիներ գործարարած են նէ աշխարհ պիտի աւելուի, աղբը պիտի ընդունուի միջէ»:

Արեւմտեայ գաղափարը, և այսպիսի մարդ մը, որուն յիշեալ խօսքին կը վկայեն տեղւոյն գաղափարի օգնականը ու Չաբանա Ս. Նրան վանքի վանահայր Տ. Երեմիա վարդապետ, կը պաշտպանուի, փոխանակ անմիջապէս պաշտօնական ըլլալու և պատմութեան Յանձնաժողով մըն ալ հոս զրկուած էր հատուկութիւն գոյալ: Գրեթէ գաղափարի, Տ. Յովսէփի եպիսկոպոս ընթացող Հայերու միջոց. յանձնաժողովին անդամ էին նաեւ Ստաւր. Տեղապահ Տ. Չաւին վրդ. և Իստրէի ժողովին հայ անդամ. բայց Տ. Յովսէփի է պիտի չէ համաձայնութիւնը: «Ան գաղափարին գէ՛մ բան մը չունիւ. ան իմ գէ՛մ չէ մեղանշած, այլ Ստանադարութեան և երկրի խաղաղութեան գէ՛մ» Հետեւաբար Յանձնաժողովը իր պաշտօնին մէջ չ'աջողուով, ետ դարձած է: Այս նպատակով մինչեւ հոն յանձնաժողով զրկուելու պէտք է կար արդէն, աւելորդ յոգնութիւն էր:

Եւ ունեցողները ընտելներն, որ ամբաստանալ Մուրաւ պէյին պարագան յիշեցնելով, ոչ միայն ինքնապարագան անոր մը կը ներկայանայ, այլ և զիտեղ տունը կ'ըլլաւ, որ երկրին վարչական գործիքներն էին ընթացողները քրիստոնեայ Հայերը չէին միայն:

Նախապէս ընտելներ թէ այս ամբաստանական հետ երկարատեւ դատաւարութիւն մը շատ անպատեհութիւններ առաջ պիտի բերէր. կարճ կապուել խոհեմութիւնը ունեցաւ: Օրինական անհրաժեշտ ձեռնարկներով իրենց յետոյ, դատարաններ խորհրդի անհրաժեշտ անհրաժեշտ: Կիս մը ետքը վերադարձան: Նախապէս դատարանին միջոցով վճիռը անրատանական հաղորդեցին: Երբ տարւան բանտարկութիւն:

Դատարանին հանձնարարակի չէր գար այս երկին արդէն տալու: Զինքը վերադարձաւ: Դատարանը խորհրդի անհրաժեշտ անհրաժեշտ: Կիս մը ետքը վերադարձան: Նախապէս դատարանին միջոցով վճիռը անրատանական հաղորդեցին: Երբ տարւան բանտարկութիւն:

Բանի մը օրէ ի վեր հոս ալ զինուորական տնտես կազմուած է մարտ Յի զէպերուն հետեւանքով քաղաքին մէջ ալ քրեան եկած դէպքերու հեղինակները դատելու համար: Ի միջի այլոց՝ ձեռքաւարելու են մինչեւ հիմա սահմանադրաւոր ճանչցուած և Հ. Յ. Գաղափարութեան բարեկամ համարուած քանի մը Թուրքեր, իսկ յանձնաժողովին անհրաժեշտներուն մէջ կը գտնուին լաւ նկարագրի չունեցող ու նախկին ըմբոյժ ատեն մեծ կակ դերեր ունեցող թուրք անդամներ, որոնց միակ արժանի կը կայանայ իր թիւաթիւ քրեական յարկուն մէջ: Հայ մըն ալ անդամ ընտրուած էր, բայց հրաժարեցաւ:

Սուր հարցադրութեան կոչուած են վասն Բաղաթ. ժողովը երկու և Աղթամարի Բաղաթ. ժողովը մէկ անդամները. հարցադրութիւնը զեռ կը շարունակուի և պատճառը յայտնի չէ:

ԳԱՆԱԿՈՒՆ
ԳԱՆԱԿՈՒՆ ԱՐԱՊԱՆԳ
ՆՅՈՒՆԻՍ, 20 յունիս

Արապ Օղլի կոչուած վարագործ գաղափարի մը քանի մը ամիսներէ տարին գործած շահատակութիւններուն դէմ կ'առնուէր վարագործեան բռնած գործելակերպը, ինչպէս, քաղաքական հանգամանք մը ստացաւ վերջերս: Նախ թէ ո՛վ է Արապ Օղլի:

Առանց այլեւայլ, ցիկնաւ բանտարկութեան դատապարտուած մը, որ փախած և լեռներուն մէջ, ձախուսուած վրայ, քաղաքէն հազիւ 3-4 ժամ հեռու Մանձուտունի և Մանձուրի շրջանները ուղանալով պէս կը թալլէ, կ'առնէ ու ասոր անոր կիսներն կը ապանայ տունը պատճառով:

Եթէ իր բոլոր աւաղակութիւնները, սրկապետութիւնները նկարագրելու փորձը ընել ունեն, պէտք է Արեւելի թիւ մը Արապ Օղլիին ներկուի բողոքով: Միայն այս քան ընենք թէ վերջին շաբաթուն մէջ, բայց ձախուսուէր, կողոպտած է 205 աւելի երկրագործներ, 8-10 գիւղացիներ դաշտերու մէջ: Իսկ գիւղերու մէջէն վերցուցած է ձի մը, մանուկ մը, կնկան մը անհաշիւ օղբեր, և քանի մը տուններ 50 ոսկի չափ գրած:

Զին վերադարձուցած է քանի մը օր գործածելու ետքը, մանուկ իր ծնողքին յանձնած է 5 ոսկի դրամ անոնցէ ետքը. իսկ անոնցմէ զատ լուրեր զրկած է որոշ հայ հարստաներուն որ 10, 20, 30 ոսկի պատրաստեն իրեն համար որ այսինչ գիւղերը զայ ու անէն:

Անա՛ նորորիսակ աւաղակութիւն մը որ կը պատահէ տէրութեան մը մէջ, ուր իր ինչ վիճակի մէջ մեկնած էր հոն: Կէ, և հիմակ ինչ վիճակի մէջ կը վերադառնար: Եւ անա զինքը նշմարելուն խառնութիւն կապուելու գործունէ կ'ընէ:

Սուրբանիս պաշտօն ուղղակի Օրթա գիւղ անցաւ: Նախորդ օրն ու նոյն առաւել շատ անհրաժեշտ ըլլալուն կառքը չէր կրնար միջնել: Տեղին յառաջանալ: Եթէ խառն, ըստ անոր իման, Թալլիք: Թալլիք վար թլաւ: Կանգ առաւ. աչքերը չորս կողմ ժուռ անց կ'արտաքին: Սիւրբ անհոն տնտեսները լեցուցեցաւ: Առաւելու մը ինչ վիճակի մէջ մեկնած էր հոն: Կէ, և հիմակ ինչ վիճակի մէջ կը վերադառնար: Եւ անա զինքը նշմարելուն խառնութիւն կապուելու գործունէ կ'ընէ:

Սուրբանիս պաշտօն ուղղակի Օրթա գիւղ անցաւ: Նախորդ օրն ու նոյն առաւել շատ անհրաժեշտ ըլլալուն կառքը չէր կրնար միջնել: Տեղին յառաջանալ: Եթէ խ

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ - ՖԵՐԱՑՆ

4. ՊՈԼՍՈՑ ՄԱՍՆԱՃԻՂ

ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուրդ,

ամբողջովին վճարուած:

Պանենսի գումարներ 38,000,000

ֆուրդի չափ:

Պոլսոյ գործակալութիւն՝ Էլքեմիսի
խան, Բերայի գործակալութիւն՝ Ս. Ան-
թուան խան, Բերա, Մեծ-Փողոց:

ԳԼԽԱՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վճարուողները ոսկեգրամով ըլլալու են:
Յիսուս զորչէն վար վճարուած չընդուն-
ուիր:

Վիեննա Պանֆ-Ֆերայն այսօր հարիւրին
3 1/2 տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար
գումարներու համար, իսկ անկէ աւելի
գումարներու համար՝ հարիւրին 3: Սա-
կայն կրնայ տոկոսին սակը իջեցնել կամ
տեղեկել տեղական լրագիրներու միջո-
ցաւ 15 օր առաջ իմաց տալ յետոյ:

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան
ետ առնուիլ ամէն ատեն:

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան
ետ առնուիլ գումարապէս ու կանխաւ
ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ, հե-
տեւեալ կերպով.

3 օր 100- 150 ոսկի գումարի համար
6 » 151- 200 » » »
10 » 201- 500 » » »
15 » 501-1000 » » »
30 » 1001 և անկէ վեր » »

Վիեննա Պանֆ-Ֆերայն իրեն կը վերա-
պահէ պանթոն դրամ ունեցողներուն հա-
շիւը կարգադրել, ուղած ատեն վճա-
րելով տեղական պարտեւակած գումարը:

Վիեննա Պանֆ-Ֆերայն խնայուած գու-
մարը պարտեւակող տեսակի ալ կը
լանձնէ անպարտաւոր անունով, բայց այդ
պարագային, նշանակուած խնամակար
(վէլի կամ վարի) միայն իրաւունք ունի
դրամը քաշելու:

Խնայողական Անտիկէն գաւ, Վիեննա
Պանֆ-Ֆերայն կը գրադի նաեւ տեղական
արտադրութիւններէ:

ՍՄՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՆԻ ԵՐԿԱՅՈՒՂԻՒՆ

Ժամանակացոյց կառաւար. երբ. Եւսեմ
1909 թու. 1 (Ն. Տ.) Բ. օրէն սկսեալ
ԳՈՐԻՄԱ-ԵՐԿԵՅԻՒՆ — ՊՈՒՐԿՈՒՂԻՒՆ ԳԻՐ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ
ԵՐԿԵՅԻՒՆ ԵՐԿԱՅԻՒՆ

ՍՄՄ. ԶԱՆԻՐ. ՊԱՐՏԻՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. — թողեալ Հասարակական Վարչու-
թիւնը կը ծանուցանէ թէ Գէորգի-Օրուի
(Եկեղեցի) ձկնորսութեան տուրքին վար-
ձակալութիւնը, որուն պայմանաժամը
յառաջիկայ օգոստիսի վերջը կ'աւարտի,
տեղւոյն գործակալութեան կողմէ անուր-
դի հանուած է երեք տարուան համար,
1909 տեղաւ. 1էն սկսեալ, Սոյն վարձա-
կալութեան տրուած է 73,000 զրդ. 4.

Պոլսոյ մէջ անուրդին մասնակցողները
անդեկութիւն առնելու համար կրնան դի-
մել Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութեան
(2Զնարանի ճիւղ) Աւելորդ է բոլոր որ ա-
նուրդին մասնակցիլ փափագողները պար-
տաւոր են կանոնական երաշխաւորութիւնը
տալու:

Ընդդ. Տօրեկներին
23/5 յունիս 1900 9—4

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտաւորութիւնը
հետեւեալ թիւերը. 90,531, 172,073,
443,304, 443,305, 723,178, 1,557,182,
1,974,873, 1,974,875 որոնք պարզեւ չա-
հած են 1879 օգոստ. 1ի վիճակահանու-
թեան մէջ և վճարման համար չեն ներ-
կայացուած, չնչուած պիտի համարուին
1909 օգոստ. 1ին: 9—6

Ազգ. — 1881 թ. 8/20ի կայս. հրա-
մանադրի Ե. և Ժ. Գ. յօդուածին համաձայն
1903 տեղաւ. 1/14ի յարակից հրամանա-
գրին Ժ. Գ. յօդուածին արմատաբանաց
համաձայն, Բուսիլի պարտա